

Brüssel, 11. november 2020
(OR. en)

12851/20

ESPACE 65
RECH 439
COMPET 553
MI 462
IND 207
EU-GNSS 23
TRANS 515
TELECOM 212
ENER 409
EMPL 505
CSDP/PSDC 551
CFSP/PESC 989

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 11. november 2020

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 12347/20

Teema: „Tegevussuunad seoses Euroopa panusega ülemaailmse kosmosemajanduse peamiste põhimõtete kehtestamisse“
Nõukogu järelused (11 november 2020)

Delegatsioonidele edastatakse lisas 11 novembril 2020 kirjaliku menetluse teel vastu võetud nõukogu järelused "Tegevussuunad seoses Euroopa panusega ülemaailmse kosmosemajanduse peamiste põhimõtete kehtestamisse".

Nõukogu järeldused

**„Tegevussuunad seoses Euroopa panusega ülemaailmse kosmosemajanduse peamiste
põhimõtete kehtestamisse“**

Euroopa Liidu Nõukogu,

TULETADES MEELDE

- 30. mai 1975. aasta Euroopa Kosmoseagentuuri loomise konventsiooni;
- Euroopa Ühenduse (kelle õigusjärglaseks on Euroopa Liit) ja Euroopa Kosmoseagentuuri vahelist raamlepingut (edaspidi „raamleping“), mis jõustus 2004. aastal;
- Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), mis jõustus 2009. aastal;

Ülemaailmselt konkurentsivõimelise ja tugeva Euroopa kosmosemajanduse ülesehitamine ning toetus COVID-19 kriisist taastumiseks

1. RÕHUTAB, et Euroopa kosmosesektor ulatub avaliku sektori rahastatavatest programmidest kaugemale, kuna seda ajendab üha enam kosmosealane äritegevus, ning et on olemas tugeva konkurentsivõimega Euroopa tööstusharu ja tarneahel, mis võimaldab Euroopal osaleda kosmosemajanduse ülemaailmses kasvus ja sellesse panustada;
2. PEAB TERVITATAVAKS märkimisväärsed edusamme, mida on saavutatud tulevase Euroopa kosmosealase tegevuse ettevalmistamisel nii kosmosetaristu kui kosmoseteenuste sektoris, seda seoses Euroopa Liidu ja Euroopa Kosmoseagentuuri ja nende vastavate liikmesriikide riiklike kosmoseprogrammide ning ka muude riiklike programmidega;
3. RÕHUTAB, et ülemaailmsel kosmosevaldkonda iseloomustab kosmosevaldkonnas tegutsevate suurte ja väikeste avaliku ja erasektori osalejate arvu suurenemine ning MÄRGIB, et ülemaailmne kosmosemajandus kasvab dünaamiliselt nii kosmosetaristu kui kosmoseteenuste sektoris ning ületab avaliku sektori programmide väärtust. Seda ajendavad innovatsioon ja uued turuvõimalused, muutes kosmosesektori aina küpsemaks ja elujõulisemaks turuks, millel on üha suurem ülekanduv mõju teistele turgudele;
4. TOONITAB, et kõnealuses muutuv kontekstis peab Euroopa suurendama jõupingutusi oma kosmoseprogrammide tugevdamiseks, kosmose ärilistel eesmärkidel kasutamise edendamiseks ja Euroopa kosmosetööstuse tulemuslikkuse toetamiseks ülemaailmsel turgudel ning RÕHUTAB seetõttu, et mobiliseerida tuleb kõigi osalejate tugevused ja pädevused;
5. RÕHUTAB, et kosmosetööstus peab täiel määral kasutama ära kiiresti arenevad võimalused ning et avalik sektor peab kosmosesektori tõhususe suurendamiseks ja kogu turupotentsiaali ärakasutamiseks edendama turupõhiseid lähenemisviise, tehes seda partnerluses tööstusega;

6. TUNNISTAB vajadust tugevdada Euroopa kosmosetööstuse ja tarneahelate ülemaailmset konkurentsivõimet seoses rahvusvaheliste turgudega, sealhulgas üleilmsete võrdsete võimaluste tugevdamise ning avatud majanduse, sealhulgas vaba ja ausa kaubanduse edendamise kaudu, tuginedes mitmepoolsetele lahendustele ja vastastikkuse põhimõttele; RÕHUTAB sellega seoses, et Euroopa peab panustama kõnealuste ülemaailmse kosmosemajanduse peamiste põhimõtete kehtestamisse;
7. RÕHUTAB, et kosmosealase ettevõtluse ergutamiseks on vaja uut lähenemisviisi, edendades juurdepääsu rahastamisele ja erinevatele rahastamisvõimalustele, eelkõige idufirmade, kasvufirmade, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate jaoks, et kasutada ära kogu nende innovatsioonipotentsiaali; RÕHUTAB satelliidioperaatorite rahastamiskulude vähendamisest ning võlausaldajatele nende laenude jaoks väärtuslike ja kättesaadavate tagatiste pakkumisest saadavat kasu ning rahvusvaheliste rahastamisvahendite kohta teadlikkuse tõstmisest saadavat kasu;
8. RÕHUTAB kosmoseteenuste sektori rakenduste erilist rolli COVID-19 kriisi haldamisel ja leevendamisel erinevates valdkondades, nagu transport, ressursside haldamine ja telekommunikatsioon ning LEPIB KOKKU Euroopa ühise eesmärgiga ületada eelkõige COVID-19 ohu tõttu tekkinud tootlikkuse kriis, osaliselt avaliku sektori toetuse kaudu tööstusele, täielikus kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega ning kasutades ära ELi, ESA ja nende vastavate liikmesriikide vahelist vastastikust täiendavust, mis tuleb kasuks ka kosmosetööstuse taaselavdamisele erinevate avaliku sektori taastumismeetmetega avanevate võimaluste kaudu;
9. RÕHUTAB üldiselt, et EL, ESA ja nende vastavad liikmesriigid peavad tulevikus oma pädevuste alusel mitmepoolsetel foorumitel panustama rahvusvahelisse reguleerimisse või rahvusvahelistesse põhimõtetesse ning KORDAB sellega seoses kavatsust veelgi tugevdada Euroopa juhtpositsiooni kosmose kestlikul kasutamisel;

Euroopa kosmosealase autonoomia, julgeoleku ja vastupidavuse tugevdamine

10. TOONITAB, et kosmos pakub otsuste tegemise toetamiseks vahendeid kosmosest, in situ ja muudest andmetest saadud teabe kaudu, osutades ka teenuseid, mida ükski teine sektor ei saa pakkuda;
11. TUNNISTAB, et ka julgeolekuga seotud tegevuse puhul on ELil, ESA-l ja nende vastavatel liikmesriikidel Euroopa kosmosepoliitikas paralleelsed pädevused Euroopa tehnoloogilise sõltumatuse ja autonoomia vajaduste kindlaksmääramisel, piiramata seejuures riiklikku julgeolekut;
12. RÕHUTAB vajadust teatavate komponentide kättesaadavuse ja tehnoloogilise sõltumatuse ning vastupidavate tarneahelate arendamise järele Euroopas;
13. KORDAB, et Euroopas on vaja säilitada turvaline, autonoomne, usaldusväärne, kulutõhus ja taskukohane juurdepääs kosmosele; RÕHUTAB, et Euroopa Kosmoseagentuur pakub koos Euroopa tööstusega jätkuvalt lennutustaristut ja selle tehnoloogiaid ning et Euroopa Liit, ESA ja nende vastavad liikmesriigid on Euroopa lennutustaristu olulised kliendid; RÕHUTAB samuti Euroopa lennutustaristu kasutamise kasulikkust kõigi institutsiooniliste missioonide puhul Euroopas ning vajadust liituda Ariane 6 ja VEGA-C kasutamisteenustega; MÄRGIB vajadust arutada maapealsete taristute ja kanderaketitehnoloogia tulevikuväljavaateid;
14. MÄRGIB, et maailmas on mitmeid kosmoseliikluse juhtimise algatusi; TOONITAB, et Euroopa arendab kosmoseaparaatide kokkupõrke vältimist, kosmosejäätmete eemaldamise tehnikat ja kosmosejäätmete vältimist ning kasutab ja arendab kosmose jälgimise ja seire (SST) suutlikkust suurema strateegiline autonoomia saavutamiseks, et tõhusalt hallata juurdepääsu avakosmoses ja orbiidil toimuvatele operatsioonidele ning sealt naasmist;

15. TUNNISTAB vajadust tõhusama Euroopa kooskõlastatud lähenemisviisi järele kosmoseliikluse korraldamisel (nii tehnilised kui ka operatiivsed aspektid), et kestlikul viisil kaitsta oma huve ning Euroopa era- ja avaliku sektori investeeringuid kosmosesse; TEEB sellega seoses ETTEPANEKU, et kõik pädevad osalejad alustaksid Euroopa dialoogi, milles osaleksid ka akadeemilised ringkonnad ja tööstuse esindajad, viies muu hulgas läbi Euroopas kehtivate õigusraamistike kaardistamise, et neid arutada sel eesmärgil kokkukutsutaval Euroopa konverentsil;
16. PEAB TERVITATAVAKS, et Euroopa Liit uurib võimalust väljendada nõusolekut asjaomaste avakosmost käsitlevate ÜRO lepingute ja konventsioonide kohaste õiguste ja kohustustega ning PEAB TERVITATAVAKS avakosmosetegevuse pikaajalise kestlikkuse preambuli ja 21 suunise vastuvõtmist ÜRO Peaassamblee poolt ning JULGUSTAB neid kiiresti rakendama;
17. EDENDAB tööstusinvesteeringuid soodustavat intellektuaalomandi õiguste poliitikat, et kosmosevaldkonna intellektuaalomandi õiguste tõhus haldamine ja nende lihtsam kättesaadavus tugevdaks Euroopa kosmosetööstuse tulemuslikkust ja konkurentsivõimet;
18. RÕHUTAB seetõttu, et laialdaselt tuleb rakendada riigihangete paindlikkust, kui seda võimaldavad vastavad intellektuaalomandi õigusi käsitlevad normid, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul, et luua võimalusi nende turustamiseks;
19. RÕHUTAB, et küberohutusel, -julgeolekul ning -vastupidavusvõimel on üha suurem tähtsus Euroopa toimivate kosmosesüsteemide töökindluse ja usaldusväärsuse säilitamisel nii maapinnal kui ka kosmoses ning TOONITAB, et on olemas kiiresti kasvav kosmosealase küberohutuse, -julgeoleku ning -vastupidavusvõime lahenduste ülemaailmne turg, mis pakub Euroopa tööstusele ärivõimalusi;
20. MÄRGIB, et juba on olemas mitmeid paljulubavaid kosmosealaseid kübervaldkonna algatusi ning KUTSUB asjaomaseid institutsioonilisi osalejaid ÜLES töötama välja Euroopa ühist lähenemisviisi kosmosealasele küberohutusele, -julgeolekule ja -vastupidavusvõimele;

Euroopa kosmosekoostöö ning rohe- ja digiülemineku kestlikkuse tõhustamine

21. RÕHUTAB innovatsioonistrateegia tähtsust nn uue kosmose jaoks, milles keskendutakse suuremale turustamisele, konkurentsivõimele ja tõhususele ning ühistele Euroopa eesmärkidele keskpikas ja pikas perspektiivis;
22. RÕHUTAB kosmoseteenuste sektori olulist rolli avaliku poliitika, eelkõige majanduse ja ühiskonna rohe- ja digiülemineku hindamisel ja rakendamisel, suurendades seeläbi konkurentsivõimet ja tõhusust, luues töökohti ja majanduskasvu ning tuues kasu muudele sektoritele peale kosmosesektori, ning TUNNISTAB kosmosesektori ja muude sektorite vahelise koostöö edendamise tähtsust sellistes valdkondades nagu energia, keskkond, põllumajandus, tervishoid, ühenduvus ja liikuvus;
23. INNUSTAB Euroopa Komisjoni ja ESA täitevorganit koos oma vastavate liikmesriikidega valmistuma Copernicuse kosmos- ja teenuste komponentide täielikuks ja paremaks jätkamiseks pärast peamist otsustamishetke 2021. aastal, et arendada täielikult välja Copernicuse kuus laienemissiooni kui selleks on olemas piisavad rahalised vahendid;
24. RÕHUTAB, et kosmose abil saab toetada rahvusvahelisi partnerlusi, eelkõige Aafrikaga, käsitledes kliima- ja keskkonnamuutustest tulenevaid väljavaateid ja probleeme, et tagada kestlik areng, majanduskasv ja stabiilsus;
25. TOETAB, mõjutamata järgmiste Sentineli satelliitide jaoks juba seatud prioriteete, Maa seire andmete laiendamist kõrgema spektraalse, ajalise ja ruumilise resolutsiooni saavutamiseks, kasutades selleks kavandatavate ja tulevaste satelliitide põlvkondi, mis on projekteeritud ja välja töötatud kasutajate vajadustest lähtuvalt, jätmata kõrvale Euroopa avaliku või erasektori olemasolevaid süsteeme, võttes seejuures arvesse kõrge ruumilise resolutsiooniga andmete julgeolekumõõdet, ning TOETAB ka tehisintellekti kasutamise laiendamist andmete analüüsimisele, et võimaldada murrangulist arengut ning uute toodete ja turgude loomist, mis toob otsest kasu Euroopa kodanikele;

26. RÕHUTAB, kui oluline on Euroopa kosmosepoliitika tugevdamiseks Euroopa Liidu, Euroopa Kosmoseagentuuri ja nende vastavate liikmesriikide koordineeritud tegevus nende paralleelsete pädevuste ning vastavate ülesannete ja vastutuse alusel, austades täielikult institutsioonilist struktuuri ja tegevusraamistikke;
27. KUTSUB ÜLES alustama ELi ja ESA raamlepingul põhinevat dialoogi, et arendada koostoime tagamiseks vajalikke tööstusmeetmeid ja tegevusi ning seada sisse ühiseid kosmoseteenuste sektori tegevusi ja avaliku sektori rahastatavate programmide vahelist vastastikust täiendavust Euroopas ning võimaluse korral VKEdele, idufirmadele, keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, kasvufirmadele, teadusorganisatsioonidele ja laboritele antavate auhindade ja/või toetuste kaudu suurendada omaksvõtmist kasutajate poolt, viies ellu avalikku poliitikat, luues töökohti ja majanduskasvu ning tekitades kasu muudele sektoritele peale kosmosesektori;
28. RÕHUTAB, et Euroopa üldise kosmosepoliitika ning ELi ja ESA partnerluse arendamiseks vajaliku koordineerimise tugevdamiseks on vaja tugevdada kosmosenõukogu, tehes seda ELi ja ESA raamlepingu kohaselt ettevalmistatavate korrapäraste kohtumiste kaudu.
-